

Velja po pošti:
za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 8.50
za en mesec 2.20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V upravnistvu:
za celo leto naprej . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.80
za en mesec 1.90
za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENECE

Inserati:
Enostopna petstvar (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več ko trikrat . . . 9

V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrat 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja:
vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6.
Sprejema naročila, inserate in reklamacije. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Tridnevna bitka v bosenskem odseku končana.

Dunaj, 13. maja.
Bosenski odsek.

V rdeči dvorani zbornice je bila včeraj gotova krsta za skupnega finančnega ministra Buriana. Otrsel se ga je tudi baron Bienenrth, da reši sebe in svoje min. tovariše, ki so solidarno Burianu šli na led. Ko bi avstrijski parlament Burianu izrekel nezaupnico, mogel bi jo bosenski podkralj mirno vtakniti v žep. Ker pa ga je zatajil tudi avstrijski min. predsednik v imenu celokupne vlade in mu celo zapretil z varuštvom barona Aelirenthala, je sedanjí bosenski cesarjev namestnik postal nemogoč. Minister, ki vedoma in s političnim namenom krši zakon, ne zasluži le nezaupnice, marveč resno zatožbo. Baron Burian je nameraval škoditi koristim države in bosenskega prebivalstva, osramotil je Avstrijo pred vso omikano Evropo. Nj ga poslanca, ki bi ne obsojal nečuvence burianade.

To dejstvo pa še ne opraviči avstrijske vlade, ki je slepo pritrdila koncesiji ogrske banke za Bosno in le na poziv avstrijske zbornice za nekaj mesecev zavlekla dobro kupčijo židovskih borzijancev. Baron Bienenrth je sam priznal, da se ni brigal za to vprašanje. Imamo zakon, na katerega pa je avstrijska vlada pozabila. V smislu tega zakona je minister za Bosno izvršilni organ, ne pa neomejen diktator. Te svoje pravice se avstrijska vlada ni zavedala tudi tedaj ne, ko jo je avstrijska zbornica pozvala soglasno, da prepreči nesramno špekulacijo v Bosni. Naravnost smešen pa je izgovor, da je so-kriv tudi avstrijski parlament. Vlada je poklicana, da varuje zakon; parlament pa ga more vsak čas izpremeniti brez najmanjše odgovornosti. Vlada je odgovorna parlamentu za svoje posle, ne pa parlament vladi za svoje početje. Razumemo seveda prav dobro, zakaj krščanski socialci z vsemi silami odvrčajo strela na Burianovo glavo. Toda prepozno je njih delo, zamorca ne umijejo. Jugoslovani so v zbornici in v delegaciji opetovano merodajne kroge opozarjali na bosenske razmere in upravo, oni so pa obračali vodo le na mažarski mlin. Bosenska uprava je bila takoj po okupaciji izročena skupnemu ministrskemu svetu in pozneje posebni komisiji. Toda skupni fin. minister, ki je bil doslej vedno Mažar, si je tekom let prisvojil vso oblast. Avstrijska vlada se je odrekla skoraj vsem svojim pravicam glede na zasedeni deželi. Zgodilo se je celo večkrat, da so edinole delegacijama pripisovali pravico govoriti o bosenskem vprašanju. Sicer pa, čemu bi dokazovali

krivdo avstrijske vlade, ko jo je včeraj prostodušno priznal baron Bienenrth sam.

Danes je bosenski odsek nadaljeval razpravo. Soc. demokrat Pernersdorfer je ožigosal kratkovidno popustljivost barona Bienenrtha in dr. Bilinskega. Gališki zionist dr. Mahlen zagovarja stališče jugoslovanskih poslancev.

- Dr. Gessmann predlaga:
1. Le z dovoljenjem bosenske vlade se more izpremeniti obrestna mera.
 2. Eden izmed dveh ravnateljskih članov mora biti Avstrijec.
 3. Poroštvo velja le z dovoljenjem obeh vlad.
 4. Skupno fin. ministrstvo mora vsako polletje izdati izkaz zemljiških odvez.
 5. Vlada naj pritrdi novi bosenski ustavi, ako so zavarovane koristi bosenskega prebivalstva.
 6. Agrarno banko opravlja bosenska vlada, ako ne zahteva državnih doplačil.

Dr. Krek.
Danes popoldne je poslanec dr. Krek v daljšem govoru razčesal zagovor dr. Bilinskega in barona Bienenrtha. Oba sta se izgovarjala, da sta morala baronu Burianu pomagati iz precepa, ki se je bil že obvezal borzijancem za privilegije nove banke. Avstrijska vlada se je torej postavila za Buriana. Ker pa je Burian kršil zakon, kršila ga je z njim tudi avstrijska vlada. Sicer pa je to stališče avstrijske vlade jako nedosledno. Nasproti borzijancem je avstrijska vlada podpirala barona Buriana, včeraj pa ga je baron Bienenrth pustil popolnoma na cedilu. Ali je bila avstrijska vlada preje neodkritosrečna nasproti Burianu ali pa včeraj. Kdo reši sedaj to uganko? Mažari so razjarjeni na barona Bienenrtha, ker je zatajil svojega sokrivca. Jako čudno se glasi tudi Bienenrthovo opravičevanje, da parlament ni storil vse svoje dolžnosti. Avstrijska zbornica je dne 11. sušca soglasno izrekla zahtevo, da ne dovoli ogrske agrarne banke. Avstrijska vlada bi morala torej izvajati skrajne posledice, ako bi ne preprečila banke. Tega pa ni storila. In zagovarja jo jo stranke, češ, da sedaj ni pravi čas za ministrsko krizo. Za to mi ne bijemo boja, da bi morda strmoglavili vlado; nam je za stvar, za koristi bosenskega prebivalstva, katero je prodano na milost in nemilost spekulantom, ako prične delovati njih banka z vsemi privilegiji. Ako bi nam bilo treba se odločiti za samostojno ogrsko ali tako bosensko agrarno banko, rečemo odkrito: Raje dovolimo Ogrm samostojno banko, nego paoderuški zavod v Bosni. S to bosensko banko utrdijo Mažari svoj vpliv v Bosni in Hercegovini, posredno tudi v Dalmaciji in Hrvaški, s časom dobe tudi svojo armado, in to bi bil za Avstrijo začetek konca. Naša vlada je pokazala skrajno kratkovidnost in nezmožnost, o tem ni dvoma. Naša vlada ne pozna Bosne, ne pozna v zakonu ji zajam-

čenih pravic glede na bosensko upravo. In to je ravno žalostno z avstrijskega stališča. Zato pa tudi ni lepo, da se baron Bienenrth izgovarja na dr. Susteršiča. V delegaciji ni še poznal Burianovih nakan. Ko pa jih je zasledil, je takoj v zbornici nujno predlagal, naj se avstrijska vlada z vso silo in vsem svojim vplivom upre Burianovi mahinaciji.

Ravnotako prazna je Bienenrthova nada, da bode bodoči bosanski sabor z vsem potrebnim pogumom branil koristi prebivalstva. Ali še ne poznate mažarskih teroristov? Ali ne veste, kako Mažari delajo volitve? Ali vam ni znano, da so v hrvatskem saboru, ki je sklenil nagodbo, med 66 poslanci imeli 34 poslušnih činovnikov! Ako hočete izvesti resnico, pojte med narod in ga vprašajte: Ali hočeš ostati tlačen svojemu begu in agi, ki te pusti še dalje na rodni zemlji, ker te potrebuje za delo, ali se raje prodaš banki, ki te zapodi z zemlje, ako jej redno ne plačuješ visokih obresti z amortizacijo za zemljiško odvezo? Ravno ta agrarna banka more poživiti velesrbsko idejo, ki je poražena z aneksijo. Dolžnost vlade bi bila v prvi vrsti, da spravi Srbe s Hrvati in ublaži nasprotja. Kdor širi razdor med Srbi in Hrvati, ta je sovražnik prebivalstva in države. Zato ni res, kar je trdil dr. Renner, da katoliški duhovniki nete sovraštvo do pravoslavni Srbov. To ni njih — poklic, ker škodili bi le katoliški cerkvi. Strašilo »klerikalizma« so iznašli ravno isti krogi, ki so nasprotni državi in sanjajo o Velesrbiji. Mogoče pa je, da tudi Srbe pridobimo za hrvatsko in tako tudi za avstrijsko idejo. Tega pa seveda ne bomo dosegli z agrarno banko, ki more le razširiti propad med strankami. Tudi ni res, da je Burian podpiral katolike. Ravno Burian hoče s bosensko ustavo frančiškanom odreči pasivno volivno pravico, torej domačinom, do katerih ima prebivalstvo največje zaupanje. Celo srbski kinet reče frančiškanom »ujak«, stric, to je, dober prijatelj ljudstva. Frančiškan je z narodom dolga leta pod turškimi izemom delil žalost in bedo in si tako pridobil njegovo zaupanje. Ako pa baron Bienenrth s prstom kaže na trojico dr. Susteršič, dr. Kramar in dr. Adler, rečem — tako konča dr. Krek — da mi je ta trojica dosti ljubša, nego trojica Lanczy-Burian-Bilinski. (Živahno pritrdjevanje.)

Dr. Krekovemu govoru so člani odseka pozorno sledili. Za Krekom govore dr. Adler, Bielohlavek.

Nato glasuje odsek o Vukovičevi resoluciji, ki se odkloni s 26 proti 21 glasovom; odkloni se tudi Daszynskijeva resolucija. Soglasno obvelja prva resolucija Redlichova, ki zahteva, naj kak državni zavod prevzame odvezo kmečkih dolgov. Tretja Vukovičeva resolucija se odkloni s 25 proti 22 glasovom.

Druga Redlichova resolucija, ki zabranjuje notiranje na avstrijskih borzah, se sprejme z 39 proti 8 glasovom. Gessmannove resolucije obveljajo z 42 proti 5 glasovom. Sprejme se Morseyev predlog, ki zahteva delegacijsko zasedanje, predno se ustanovi banka, kakor tudi Sylvestrova resolucija o odgovornosti ministrov. Odklonila sta se tudi Daszynskijev in Kalinov pristavek. Odobri se na to druga Morseyeva predloga. Odsek sklepe, da se poroča zbornici pri poročilu o agrarni banki. Seja se zaključi ob tri četrt na devet.

Tridnevna bitka v bosenskem odseku je končana z zmago vlade, ki je z vsemi sredstvi pritiskala, da je dobila večino 26 proti 21.

»Hrvaška korespondenca« objavlja intervju nekega jugoslovanskega poslanca pod zaglavjem »Zamujen trenutek o glasovanju v aneksijskem odseku«, ki izvaja: Boj, ki so ga uprizorili jugoslovanski in češki poslanci proti Bienenrthovi vladi zaradi ogrske agrarne banke je nudil Poljakom ugodno priliko, da pridejo na površje. Če bi bili žrtvovali Bilinskega in glasovali za jugoslovansko resolucijo, bi bila prisiljena krščansko-socialna stranka, da se prikloni slovanskim strankam. Ugoden trenutek so Poljaki zamudili, kar dokazuje, da je poljskim voditeljem več za osebno, kakor pa za slovansko politiko v zbornici. V dr. Glombinskem se so zmotili, ki so sodili, da izvede v Poljskem kolu svoje demokratično nazarje k zmagi. Rajši je korakal roko v roki kot podanik Nemcev, mesto da bi soodločeval s Slovani. Veselo pa je, da so med Poljaki možje, ki obsojajo tako politiko.

Glasovanje po strankah.
Bienenrthova zmaga v aneksijskem odseku ni sijajna, kar priznavajo Bienenrthu prijazni listi. Bienenrth so rešili nemški svobodomisleci, krščanski socialci in Poljaki. Opozicijo so tvorili Jugoslovani, Čehi, Italijani, socialni demokrati. Poljska ljudska stranka se ni udeležila glasovanja. Glasoval ni dr. Susteršič kot odsekov načelnik, odstranila sta se tudi opozicionalca Mahler in Wassilko. Gotovo pa je uspeh opozicije, da pade Burian. Mirno in tiho izgine poleti. Sledil mu bo najbrže grof Zichy.

Proračunski odsek
je po dvednevni razpravi rešil proračun trgovinskega ministrstva. Odsek je pričel nato razpravo o proračunu železniškega ministrstva.

Narodnogospodarski odsek
je razpravljal o predlogu Glabinskega glede na začasno odpravo carine na žito.

Dr. Kramar
boleha zadnje tedne na srčnem krču. Dasi so mu zdravniki prepovedali duševni na-

LISTEK.

„Jagičev Archiv.“

»Jagičev Archiv« prinaša v ravnokar izšli 3. številki XXX. letnika poleg zanimivih razprav — na prvem mestu »O medsebojnih razmerah Slovanov in Grkov v njih pogovorih« — dve znameniti oceni izpod peresa Jagića samega, namreč oceno Bernekerjevega Slovanškega etimološkega slovarja in Weigandovega Nemškega slovarja, ki izhaja sedaj v 5. izdaji. — V Bernekerjevem slovarju se Jagić jako pohvalno in laskavo izraža. Strokovnjaško-mojstrska ocena se nanaša na prva dva sešitka, na 3. sešitek se Jagić ni mogel več ozirati, ker mu je prišel prepozno za to pot v roke. — Ker je »Slovenec« izpregovoril obširne o vrlinah Bernekerjevega dela že takoj, ko je izšel prvi sešitek tega znamenitega dela — Jagić ga imenuje »bedeutende Leistung« (str. 456) —, naj tu omenim le še konec Jagićeve ocene, ki se glasi: »Doch eine eingehendere Nachlese behalte ich mir für einen späteren Zeitpunkt vor. Ich wollte mit dieser Anzeige nur auf

die Wichtigkeit des Werkes aufmerksam machen, dessen Fortsetzung wir mit berechtigter Ungeduld erwarten« (str. 459). — Bernekerjevega dela bi pač ne smeli pogrešati v nobeni srednješolski učiteljski knjižnici! — Na drugem mestu pa je Jagić naznanil 5. izda o Weigandovega nemškega slovarja, in sicer po vsej pravici z ozirom na to, da sedanjí izdajatelj Hermann Hirt pri etimoloških razlagah vpoštevja odlično tudi slovanske jezike. — Ozmimo se kratko ob tej priliki na nemško slovarsko slovstvo sedanje dobe! Po bratih Grimm l. 1854. započeto delo, obširni nemški slovar, proračunjen sedaj na 13 ali morda še več debelih zvezkov, še danes ni končan in tudi še ne bo v do-glednem času! Imamo pa dva jako dobra obširna in dovršena nemška slovarja, t. j. Moric Heynejev v 3. zvezkih (2. izdaja l. 1905—1906), ki pri vsaki besedi natančno navaja razna mesta iz različnih pisateljev, in Hermann Paulov v enem debelem zvezku, sedaj tudi ob 2. znatno razširjeni izdaji (Halle a. S. 1908). Paulov slovar ima zlasti to vrlino, da nam podaja zgodovinski razvoj besedi, posebno razvoj od klasiške dobe do danes; opozarja nas na različnost pomena posameznih besedi in njih sintaktičske zveze v dobi

velikih nemških klasikov Goetheja, Schillerja, Lessinga, Herderja in Wielanda, zakaj do danes se je v tem oziru že marsikaj izpremenilo! — In Weigandov slovar? Ali je bilo potrebno, da izhaja sedaj v 5. izdaji, ko imamo že dva tako dobra nemška slovarja? Da, vsekako! Weigandov slovar ima namreč zopet svoje posebne vrline! Pred vsem navaja dobo, stoletje, ali tudi leto, v katerem se je beseda prvič rabila v nemškem jeziku ali bila prvič zapisana, oziroma natisnjena. Druga posebnost in vrlina pa je, da Weigandov slovar razlaga tudi tuje in nam pové, kdaj so bile uvedene v nemščino. V Heynejevem, Paulovem, da, še celo v Grimmovem slovarju zamažimo iščemo tujk, dasi jih ima nemški jezik mnogo! To je posebno obžalovati pri Grimmovem slovarju, ki je drugače osnovan na tako obširni podlagi! Vsi nemški veliki slovarji, razen Weigandovega, so se omejili le na pristno nemške besede in na one, ki so bile sicer izposojene, a so prešle popolnoma v last nemškega jezika. Weigandovega slovarja je dovršen pravkar 1. zvezek v 6. sešitkih (A—K), drugi zvezek, tudi v 6 sešitkih, izide do konca l. 1910. Dosedanje izdaje Weigandovega slovarja so izšle le v enem zvezku, a doslej bomo imeli 2

zvezka; prvi zvezek obsega 1183 strani (leks. 8°). — Poleg vseh teh slovarjev pa se nam obeta v bližnji bodočnosti še 7. izdaja Klugejevega Etimološkega nemškega slovarja! Res vsega priznanja je vredna neutrudljiva delavnost in marljivost nemških učenjakov, ki mora vzpodbuditi tudi slovanske učenjake k enako živahnemu delovanju! — V zadnji številki Jagićevega Archiva je za nas Slovence zanimivo še eno mesto, in sicer med raznoterostmi: G. L. Pintar je priobčil na str. 468. doslej javnosti še neznan pismo Kopitarjevo Metelku z dne 23. maja 1835., ki se nahaja v posesti slovenskega bibliofila g. Rudolfa Maister. Kopitar se v pismu zahvaljuje Metelku za poslana knjige v metelčici; jako ostro se izraža o Čopu, ki pravi, da ga ne mika »mit unverschämten Buben, wenn sie auch englisch lesen und plappern, mich herumzubalgen!« Pintar razlaga pismo na str. 469—470. Nasprotstvo med Kopitarjem in Čopom je nastalo vsled abecedne vojske. Kopitar je bil za metelčico, Čop in Prešern sta bila nasprotnika metelčice. Pismo je za Kopitarja res jako značilno! Fr. Rebó.

por, je izjavil, da hoče vršiti svojo poslaniško dolžnost v polni meri.

Obrtni svet

je izvolil za načelnika legislativne komisije Einspinnerja.

Deželnozborski volivni boj na Štajarskem.

Dr. Benkovič toži »Narodni List«. Iz Vranskega nam brzojavljajo: Dr. Benkovič vloži obtožbo proti »Narodnemu Listu« radi izmišljotin, raztrošenih v posebni izdaji po celjskem okraju.

Student Vesenjak, ki se je, mesto da bi zgotovil svoje študije, udinjal pri dr. Ploju za strankarske postreščke, plačuje po shodih za pijačo, piščance in drugo, da bi zvalil ljudi na svojo, oziroma Plojevo stran. Toda ne bo šlo. Dandanes več piščanci, niti gulaši ne vlečejo, ker ljudje že sami imajo toliko pameti v glavi, da ločijo dobro od slabega.

Zveza z nemškutarji se da, kakor liberalcem, tako slogešem zelo lepo dokazati. Mnogi shodi dozda so bili kar javna slika bratskega objema nemškutarjev in liberalcev. A najbolj jasno je to, da celo zborujejo v najhujših nemških gostilnah. Ali vas ni sram? Pa še beračite za glasove med slovenskimi volivci!

Kdo je magarec, ušivec, hinavec? Javno vprašanje advokatu Grossmannu. Na ljutomerskem shodu se je imenovalo neke fante, ki so raztrosili nedolžne lističe o Zemljiču po trgu magarce, hinavce in ušivce. Iz gotovih virov vemo, da liberalni agitatorji trosijo po ptujskem okraju listke proti Mešku in Ozmeču; znano nam je tudi zaupno pismo izvrševalnega odbora »N. S.«, ki naroča agitatorjem, da pamflete, ki jih stranka izda, ponoči raztrosijo po cestah, potih, oknih itd. Ali niso bili v tem prizadeti tudi ti? Zato pa pričakujemo od jurista dr. Grossmanna jasnega odgovora: Ali je tako dejanje magarstvo, in izvršitelj magarec samo tedaj, ko se vrši od strani pristašev »K. Z.«, ali pa tudi takrat, ko istega izvršuje kak narodni strankar ali slogaš?

Belokranjska Švica.

Krasen, prazničen pomladanski dan je bil v nedeljo, 9. maja t. l., za Stari trg in celo poljansko dolino, ki se lahko in upravičeno nazivlje belokranjska Švica. Stari trg, z romantično lego na stožičastem hribu, spodaj bistra, zelena Kolpa, onkraj Kolpe visoke hrvatske gore, na drugi strani prelepa poljanska plodona ravnina, a na severovzhodni strani visoki vrhovi Tauče gore: vse to skupaj tvori pestro pokrajinsko sliko, ki nima sovrstnice na Kranjskem sploh. Na tej čarobni poljani prebiva razborito poljansko ljudstvo, ki pa si je ohranilo še staro nošo, šeje in običaje.

V tej romantični dolini je priredil belokranjski poslanec Matjašič pretečeno nedeljo shod »Kmečke Zveze« v Starem trgu, da se na kraju samem prepriča o potrebah ljudstva. Shod se je vršil na prostornem dvorišču pred župniščem, kjer se je zbrala mnogoštevilna množica moških in žensk iz Starega trga in cele poljanske doline, gotovo nad 500. Tudi nesomišljeniki S. L. S. so prišli na shod. Ob treh po večernicah je otvoril shod dr. Rožič, prisrčno pozdravil vse navzoče moške in ženske, posebno pa vrle poljanske župane in velečastnega župnika iz Plemenitaš s Hrvatskega ob Kolpi. Predsednikom shoda se izvoli M. Rade iz Predgrada, gosp. župan Jonke zapisnikarjem in Pavel Majerle rediteljem shoda. Predsednik podeli besedo poslancu Matjašiču, ki v kratkih potezah začrta delovanje deželne zbora ter opominja navzoče, da naj se trdno oklenejo S. L. S., ki dela v splošno korist slovenskega ljudstva in hoče pomagati zatiranemu kmečkemu stanu. Zborovalci so vsi — tudi nasprotniki — z odobravanjem vzeli na znanje poročilo belokranjskega ljudskega zastopnika.

Za poslancem Matjašičem je govoril dr. Rožič o zadružni stanovski organizaciji našega kmeta, razložil pomen delovanja kmečkih zvez in naše politične in nepolitične organizacije sploh. Govornik se je potem pečal z vprašanjem belokranjske železnice, ki bo tudi dolinjski Švici in prelepi poljanski dolini donala veliko dobroto v gospodarskem in kupčijem oziru. Govornik razpravlja nadalje o veliki koristi ustanovitve deželne banke, ki bo pomagala pridnemu kmetu, da si bo lahko pomagal na noge, če si bo hotel pomoči z varčnim in umnim gospodarstvom, povdarja dalje veliko, neprecenljivo gospodarsko korist, ki jo bo imela ravno Bela krajina od desetmilijonskega posojila, s tem pa tudi mesta in trgi v Beli krajini, kajti z dobrimi cestami in poti, z zdravim pitno vodo, z zboljšanjem živino-reje in poljedelstva sploh se bo deželno-bela krajina tudi blagostanje meščana v mestih, kajti razvoj mest je pogosto odvisen od dobrega gospodarskega stanja bližnje okolice. Govornik se dotakne državnega

zbora, omenja lokavost in veliko madžarsko drznost, ki si hoče z ustanovitvijo ogrske banke v Bosni na stroške slovenskega kmeta napraviti iz turške raje moderno ogrsko rajo, zadolžene, na milost in nemilost ogrski oligarhiji izročene kmete, ki bi jih sčasoma rada pomadžarila in tako svojo »narodno« državo povečala na stroške Jugoslovanov. Konečno govornik povdarja še potrebe poljanske doline, čemur so zborovalci z veseljem pritrjevali. Govornik je žel burno pohvalo.

Med govorom dr. Rožiča je prišel okrajni glavar iz Črnomlja, ki je s tem pohodom pokazal, da se zanima za potrebe Belokrajine. Pri slučajnostih so povdarjali poljanski župani nujno potrebo naprave vodovoda za Stari trg, potem napravo cest in vodnjakov in zveze s Hrvatsko, kar si je gospod poslanec zabeležil in obljubil, da bo pospešitev teh naprav pri deželnem odboru toplo priporočal. Na shodu so bili vsi štirje župani poljanske doline. Razvila se je živahna razprava o potrebah in napravah za razvoj gospodarstva v belokranjski Švici. Po dvehurnem zborovanju je predsednik shoda gospod Rade zaključil ljudsko posvetovanje, se zahvalil govornikom za obisk in govore kakor tudi gospodu okrajnemu glavarju za poset. Z radostnim obrazom in zadovoljstvom se je zapuščeno poljansko ljudstvo poslavljalo od govornikov in jih prosilo, naj jih pride o kinalu zopet obiskat.

V nedeljo, 9. t. m., se je vršil shod »Kmečke zveze« v Semicu v šol. Prostoru šolska soba in hodišče je bilo napolnjeno z zborovalci. Na shod je prišel tudi okrajni glavar. Poročal je deželni poslanec g. Matjašič o prenovitvi občinskega, lovskega in cestnega zakona kakor tudi o izvozu domačega vina in uvozu tujega vina. Zbrani kmetje so z veseljem pozdravili težnje in zahteve, katere zastopa njih poslanec. Tajnik S. L. S. dr. Rožič je razvil v kratkih besedah program S. L. S., ki ima sedaj večino v deželnem zboru. Zato morajo tudi kmetje delati na to, da podpira o S. L. S. na celi črti po vseh svojih močeh, ker le v skupnem, složnem delu se bo dosegel gospodarski razvoj in blagostanje cele dežele, kar je vroča želja S. L. S. Govornik razvija načrt in pomen zadružništva za Belokrajino posebno z ozirom na bodočo belokranjsko železnico, ki bo celemu gospodarstvu dala odprto pot in drugo smer razvoja in napredka, kajti železnica bo odprla pot v zapuščeno deželo, izvoz domačih pridelkov se bo povečal in gospodarski in prometni razvoj bo dal celi pokrajini drugo lice pa tudi drugo — sto-krat večjo vrednost domačih pridelkov za domačega kmeta. Izobrazba, organizacija, zadružništvo se bo lahko širilo s hitrim napredkom, trgovina, kupčija in promet bo prinesel nove vire dohodkov v deželico. Nova železnica naj gre naravno po onih krajih, ki imajo veliko gospodarsko, kulturno in prometno bodočnost in so najbolj obľudeni.

Govornik razloži še državni melioracijski zakon, kakor tudi desetmilijonsko deželno posojilo, ki bo tudi žejni Belokrajini v nekaj letih rodilo bogatih uspehov z napravo prepotrebni vodovodov in prometnih občil. Zborovalci so z veseljem vzeli na znanje poročilo tajnika S. L. S. Izražali so željo, da bi poslanci S. L. S. bolj pazili na to, da se vinski zakon bolj strogo izvršuje. — Shod se je lepo, mirno in dostojno vršil in zborovalci so soglasno izrekli zaupnico S. L. S.

Prometna anarhija na Francoskem.

Parlament,

ki zdaj zboruje, ni nič kaj zadovoljen s poštanimi uradniki, odločno proti njim nastopiti pa se tudi ne upa. To je tembolj čudno, ker je sindikalistično gibanje naperjeno v prvi vrsti proti parlamentu. Parlament za izboljšanje gnetnega stanja delavcev in uradnikov ni prav nič storil. Zarubil je cerkveno premoženje pod pretezo, da osnuje fond za splošno delavsko starostno zavarovanje, toda še danes je cela stvar tam, k'jer je bila pred desetimi leti. Dohodninski davek, ki bi premožnejše sloje v prid nižjim obremenil, še dolgo ne bo sklenjen — kapitalisti imajo v parlamentu in senatu večino. Marljivost in vneto so francoski poslanci in senatorji pokazali le, ko se je šlo za zvišanje njihovih diet od 9000 do 15.000 frankov.

Gibanje proti lenemu parlamentu in podkupljivim poslancem je v celi Franciji z uprav elementarno silo narastlo. Republika nima nobenega kredita več. Ljudje se zdaj v Parizu niti ne zmenijo, ako takozvana monarhistična mladina — kameloti — razbijajo republiške spomenike. Moralni ugled republike je tako padel, da stari šlagerji o »ugroženi svobodi« ni več ne vlečejo.

Sindikalizem

pa vzlic temu ne bo zmagal. Revolucije še ne bo. Moč »Splošne delavske zveze« ne sega čez Pariz in nekaj drugih industrijskih središč. Poljedelsko prebivalstvo

je na Francoskem še vedno v večini, kmet pa ne mara za komunistične sindikaliste. Policija in armada ne bosta službo odpovedali. Pred monarhistično ali celo anarhistično »restavracijo« še nismo. Z monarhijo ni nič. Parlamenta v sedanjih sestavi ne bi noben pretendent za to dobil — je tudi preslaboten in moralno diskvalificiran za tako veliko podjetje. Z armado je velika težava. Dala bi se sicer postaviti velika rojalška armada, toda masa vojakov je vendar republiška in v slučaju nevarnosti bi vojskomrznih socialisti kar trumoma hiteli pod zastave. Častniki ne morejo veliko napraviti, ker jih zelo špiunira o. Seveda, če bi se dobil general, ki bi se Pariza polastil in tako imel v rokah vodstvo operacij, bi bilo po kratki meščanski vojski morebiti mogoče napraviti red. Toda Napoleon ne rastejo več na Francoskem. Še manj pa se bo komunističnim sindikalistom posrečilo kaj napraviti. Dandanes, ko morata svetov. trgovina in promet gladko teči, Evropa ne bi mogla trpeti v Parizu na vladi brezvladja. Sicer pa so tudi na Francoskem srednji in kmečki sloji še vedno zelo konservativni.

Clemenceau

je nasproti štrajku uradnikov precej hladn. Njemu — bivšemu sindikalistu in antimitaristu — je le na tem ležeče, da ne pride do velikih zmed, ki niso nevarne samo za njegov kulturnobojni kabinet, ampak za republiko sploh. Zato mečka in se zvija. Svoj čas je uradnikom obljubil, da odstrani državnega tajnika Simyana: pri pogajanjih je celo zagotovil, da nikogar zaradi štrajka ne bo discipliniral, zdaj pa je imenoval disciplinarni svet in drži Simyana.

Debata

v zbornici še ni končana. Zdi se, da večina noče niti uradnikom priznati štrajkovske pravice niti hoče dati Clemenceau-u polnomoč, da stori, kar se mu zdi prav. Deschanel, bivši zborn. predsednik, se je izjavil proti štrajkovski pravici uradnikov; govornik je uradnikom tudi prorokoval, da sedanji štrajk ne bo imel prav nobene druge posledice kakor da bo vlada sestavila zanje strogo službeno pragmatiko. — Socialist Willm ožigosa nedoslednost vlade, zlasti pa, da nadzira uradnike po špielnih (stara navada tretje republike). — Dreyfus, član večine, priznava, da vlada ni lojalno izpolnila svojih obljub. — Barthou, minister javnih del, o nobenih obljubah nič noče vedeti. Povdarja, da se uradniško gibanje obrača proti parlamentu. Svobodomiseln minister navaja iz ave uradnikov o vladi in družbi, ki da so tako revolucionarne, da jih vlada ne more trpeti! (O svoboda!) — Jaurès bere levite Clemenceau-u, ki danes podira stavbo, katero je on začel! — Debata se ne konča. Parlament se noče za nič odločiti, kar pač ni znamenje zaupanja v lastno moč in ugled.

Medtem pa štrajkovci

trgajo brzojavne žice

in s tem dokazujejo, da so pristaši najradikalnejše štrajkovske teorije, ki delavcu dovoljuje uničevati prometna in produkcijska sredstva, da doseže svoj namen. Uradniki sicer taje »sabotažo«, toda kdo drugi naj žice trga? Tako poročajo danes iz Lilla, da so ondi vse žice potrgane.

Štrajkovci

se silno trudijo, da povzročijo splošen štrajk telefonistov in sploh poštinih uslužbencev, tako v Parizu — kjer tudi vsi ne štrajkajo — kakor v provinciji, kjer je štrajkovcev malo. V nedeljo skličejo veliko shod in bodo izkušali zaplesti v štrajk še druge kategorije delavcev.

Splošno sodijo, da se generalni štrajk vkljub prizadevanjem sindikalistov ne bo posrečil.

Geneva, 13. maja.

Trgovinska zbornica je sklenila vpeljati z ozirom na štrajk francoskih poštinih uradnikov avtomobilno vožnjo med Genevo in Lyonom in eventualno tudi Parizom.

Berolin, 13. maja. Berolinske velebanke bodo uvedle stalno kurirsko službo s Parizom.

Ij Najdena ženska ura. Učenec Viljem Deržaj je našel zlato žensko uro z verižico. Dobi se na Marije Terezije cesti številka 6.

AVSTRO - OGRSKA.

Preosnova tarifa državnih železnic.

V seji odseka za preosnovo osebnega in tovornega tarifa državnih železnic je predlagal Hohenblum, naj se odkloni izjava o nameravanem povišanju tarifa in naj zavzame svoje stališče o vprašanju novi svet državnih železnic. Če predlog pade, izstopi in odseka.

Trgovske pritožbe.

V seji dunajske trgovske zbornice so razpravljali o trgovsko političkem položaju države. Obžalovali so, da še niso jasne trgovinske razmere s Srbijo.

Proti češkimi anarhistom.

V Warnsdorfu so zaprli na predlog glavarstva tri češke anarhiste.

Stavka mažarskih policistov.

V Nagy-Szallonti stavkajo policisti. Zahtevajo draginjsko doklado.

Odkritje Hessovega spomenika.

Ob slavlju stoletnice bitke pri Aspernu je 13. t. mes. odkril cesar spomenik Hessu. Navzoči so bili poleg cesarja nadvojvode Franc Ferdinand, Leopold Salvator, Franc Salvator, knez Windischgraetz, notranji minister Haerdil, Kiemannegg, župan dr. Lueger, Špalir so tvorili vojaki 51. in 49. pešpolka. Cesarja je pozdravil generalni major pl. Schirnbock. Cesar je v svoem odgovoru slavil Hessove zasluge. Spomenik je blagoslovil vojaški škof Belopotocki.

RUSKI VOJNI ZRAKOPLOV.

Inženier Tatarinov, iznajditelj ruskega vojnega zrakoplova, ki se je vrnil iz Pariza v Peterburg, izjavlja, da se dvigiva s svojim zrakoplovom prvičrat v zrak dne 22. avgusta, kakor se je dogovoril z vojnimi ministrom. Koncem julija začne delati poskušnje. Ni res, da bi se bil že 1. aprila v Parizu dvignil kvišku.

Š Aretirali so v Ptuju radi raznih sleparij solicatorja in agenta Vinko Novaka.

PREOSNOVA SRBSKE ARMADE.

Poseben odbor izdeluje načrt za preosnovo srbske armade s posebnim ozirom na generalni štab, izobrazbo častnikov in o vojni formaciji. Major Okanovič je obsojen po vojnem ministru v 10dnevni zapor, ker ni hotel pozdravljati princa Jurija, s katerim se je sprl.

USPEHI PERZIJSKIH REVOLUCIONARJEV.

Največji perzijski arzenal v Hamadanu so osvojili revolucionarji. Hamadanska posadka je brez boja prestopila k revolucionarjem.

NOVA PORTUGALSKA TLADA

je sledeče sestavljena: Predsedništvo in notranje zadeve: Venceslav de Lima, justica: Medeiros, finance: Azevedo, zunanje zadeve: Bocage, vojna: Cardeira, mornarica in nasebine: Pereyra-Vianna, javna dela: Bariona.

SPOR MED MAROKOM IN ŠPANSKO.

Pogajanja med Muley Hafidom in španskim poslanikom Merry del Valom so izjalovljena. El Gebas, zastopnik maroškega sultana, je naznanil španskemu poslaniku, da je Muley Hafid razžaljen, ker mu je rekel, da Španka lahko Maroku veliko koristi, a tudi lahko škoduje. Muley Hafid je odgovoril, da tudi on lahko škoduj Španki. Poizkusi Angležev, Francozov in Nemcev, da omilijo nasprotje, so ostali brezuspešni.

Dogodki na Turškem.

Mladoevipčanski odbor proti Angležem.

V Genfu se je ustanovil po mladoturškem zgledu mladoevipčanski odbor, ki stavlja nalogo, da prežene Angleže iz Egipta.

Turško - bolgarski dogovor

se obravnava v tajni seji turške zbornice.

Nad 60.000 oseb umrojenih!

Mladoturški listi poročajo, da je bilo v Anatoliji poklanih najmanj 60.000 oseb. V Malo Azijo odpošiljajo polk za polkom. Vlada namerava postreliti mohamedanske morilce.

Abdul Hamidovi zakladi.

Abdul Hamid je izročil ključke od skrivnostnih podzemeljskih zakladnic šele, ko so mu grozili častniki s silo. Abdul Hamid v villi Allatini nima popirja in črnila. Mladoturki konfiskujejo nanj naslovljena pisma. Generalisimus Mahmud Šeket paša je izjavil, da so našli v Jildicu 600.000 funtov denarja. Glede na denar, ki ga ima Abdul Hamid naloženega pri bankah, so nekatere obljubile, da ga izroče mladoturkom, druge pa, da ga ne izroče.

Novi sultan

obišče začetkom jeseni Smirno. Trdi se, da je Mehmed V. vznevoljen, ker vojaški diktatorji ne dopuste amnestije.

Grozodejstva proti Armencem.

Armenski patriarh je dobil poročilo, da je v Adani 20.000 oseb brez strehe. V kesabskem okrožju so pomorjeni vsi moški, žene in otroci so pobegnili. V Antiohiji so pomorili vseh 130 Armencev. V Lattagueu so požgane vse armenske hiše in pomorjeni vsi Armenci. V Harzin je došlo 15.000 sirot iz Sarlija in Rumlija, kjer so pomorjeni vsi Armenci. Grozne epidemije razsajajo, ker leži nepokopanih na tisoče mrličev.

Dnevne novice.

+ Za sestanek »Slov. kršč. socialne zveze«, ki se vrši dne 31. maja v St. Jakobu v Rožu na Koroškem, so dosedaj priglasila svojo udeležbo sledeča društva: 1. Izobraževalno društvo v Radoljici; 2. izobraževalno društvo v Šenturški gori; 3. izobraževalno društvo v Dobropoljah; 4. društvo rokodelskih pomočnikov na Vrhu.

niki; 5. izobraževalno društvo v Mokronogu; 6. izobraževalno društvo Vič-Glince; 7. izobraževalno društvo Batuje-Selo; 8. izobraževalno društvo D. M. Polje. — Opozarjamo ona društva, ki se mislijo udeležiti sestanka v Št. Jakobu, da nemudoma priglase število udeležencev, da bo mogoče ukretni pravočasno vse potrebno. — Sestanka se udeležijo tudi tajnik kluba hrvatske stranke prava v Sisku. — Priglase sprejema »Slov. kršč. soc. zveza« v Ljubljani še do 25. t. m.

— **Penzlijsko zavarovanje privatnih uslužbencev in deželno mesto v Trstu.** Sinoči se je vršil v hotelu »Strukelj« dobro obiskan sestanek interesentov, delodajalcev in delojemalcev. Predmet zborovanja je bilo vprašanje, ali se kaže Slovincem udeležiti predstojajočih volitev in eventualno določitev kandidatov v skupini delodajalcev in delojemalcev. Zbor si je izbral za predsednika g. Ivana Kocmurja, načelnika organizacije odvetniških uradnikov. Po poročilih gg. drja. Windischerja in Škerbinca o položaju in izvršenih pripravah po skupnem odboru se je razvila živahna debata, katere so se udeležili gg. Rožman, Trtnik, Kocmur, Franke. Nato je bil soglasno sprejet predlog, da se slovenski interesenti, delodajalci in delojemalci predstojajočih volitev delegatov za deželno mesto penzlijskega zavarovanja vzdrže popolnoma in s tem protestirajo proti nezaslišanemu in svojevoli postopanju laške večine pod vladno zaščito, proti nepravilni usvrstitvi volilnih opravičencev, katerih obilo ni dobilo glasovnic in ki ob nedostajanju prilike, upogledati seznam volilnih opravičencev, niso imeli nobene kontrole tem manj, ker niti statutov ne dajo iz rok. — Hkratu se je sklenilo prirediti v kratkem javen protestni shod v Ljubljani. Na tem shodu bo prilika posvetiti vso pozornost postopanju in ravnanju odločujočih oseb v tržaškem zavodu.

— **Shoda.** V V o d m a t u bo v nedeljo dopoldne ob 10. shod za občinske volitve. Shod bo v gostilniških prostorih pri Pečarju. — Popoldne ob 4. pa bo shod v Šmartnem na Posavju pri Kebru. Na obeh shodih govori poslanec in deželni odbornik dr. Pegan.

— **Ored** se je ustanovil v Železnikih dne 9. t. m. Odbor je sledeči: G. Tavčar, predsednik; S. Kavčič, podpredsednik; Logar, tajnik; Mavčič, blagajnik; M. Kavčič, načelnik. Na zdar!

— **Osebnostne vesti.** Kanonično umeščen je bil na župnijo Lozice tamošnji upravitelj č. g. Janez Klemen. — Župnija Naklo je podeljena č. g. Jožetu Seigerschmied, župniku v Lescah.

— **Vodovod za Mošnje in Brezje** se prične takoj graditi. Ugovore je deželna vlada zavrnila, tako da ni več zadržka proti izvršitvi tega potrebnega vodovoda. Rekurz na upravno sodišče nima odložitne moči.

— **Štiridesetletnica domobranstva.** Včeraj je bilo 40 let, kar je cesar sankcioniral zakon o domobranstvu za kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

— **Umrl** je včeraj v Toplicah na Dolnjem g. Mihael Šobar, župnik v poklju. Rojen je bil leta 1844. na Dolnjih Sica, posvečen leta 1870, služboval je v Istri, nazadnje je bil župnik v Sočergu. Pred štirimi leti je stopil v pokoj in se nastanil v Toplicah, kjer ga je smrt po daljšem bolehanju rešila trpljenja. Bil je ranjki tiha, blaga duša.

— **Kurz za komunalno politiko** se vrši od 1. do 4. junija v München-Gladbachu. Predavanja so: 1. Razvoj občine. 2. Občinske finance. 3. Občinsko stanovanjstvo. 4. Občinsko ubožništvo. 5. Občinsko sirotinstvo, jezerstvo in oskrbninstvo. 6. Občinsko zdravstvo. 7. Občinska rokodelska politika. 8. Občinska delavska in uslužbeniška politika. 9. Občinsko dobrodelništvo.

— **Občinske volitve v Pulju.** V petem volilnem razredu okolice je bilo vpisanih volivcev 825; glasovalo jih je 423, torej 51%, v mestu pa le 41%. Izvoljena sta narodna kandidata dr. Matko Laginja kot odbornik in Josip Stihovič kot namestnik s 385 glasovi.

— **Iredenta. Evviva l' Italia! Abasso gli austriaci!** Taki vzkliki se čujejo v Pulju med bojem za občinske volitve.

— **Ogenj.** Iz Borovnice se nam poroča: Na Dolu pri Borovnici je zgorel danes zjutraj hlev Jožetu Drašlerju. Sreča je hotela, da je bil hlev krit z opeko. Nevarnost je bila dosti velika, ker so poleg stoječe hiše brez izjeme krite s slamo. Domači ognjegasci so prišli takoj na kraj nesreče in omejili požar.

— **Samoumor Amerikanca.** Te dni se je z »Lloydovim« parnikom »Baron Gautsch« vračalo okoli 200 Črnogorcev iz Amerike v domovino. Pri Ercegovem je izseljenec Gavril Perišič iz Krekiča skočil v morje. Potegnili so ga sicer še živega na krov, a je kmalu nato umrl. V smrt ga je gnal obup, ker ga je Amerika strašno razočarala. Vračal se je brez novčiča v domovino, kjer ni imel več doma.

— **»Za pravdo in srce«.** To krasno zgodovinsko tragedijo, katero je spisal pesnik Anton Medved, bodo igrali dne 20. t. m. v Sovodnjah na Goriškem.

— **Mrtva nevesta v kovčegu.** Poročali smo o onem Scharingerju, ki je z Dunaja odpeljal svojo mrtvo nevesto v kovčegu. Zdaj poročajo, da se je pripeljal v Braunau na Inu in se tam nastanil v neki gostilni. Obiskal je svoje starše, ki so tam mesariji in pri katerih je bila njegova 8 let stara hčerka na reji. Vsem se je zdel čuden. Ko so ga vprašali, kaj mu je, je odgovoril, da mu je slabo. Igral se je s hčerjo in jo — zastrupil. Uslužbenci v gostilni so našli mrtvo trupelce. Orožniki so šli takoj Scharingerja iskat in ga našli na nekem travniku — s prerezanim vratom. Zapustil je pismo, ki v njem pravi, da ga po smrti neveste ne veseli več živeti in da je zato sklenil umreti in da vzame svojega in pokojne neveste otroka s seboj. V kovčegu so našli truplo neveste — razkosano. Očividno se mu je zmešalo.

— **Poročil se je** v Cerknem poslovođa »Kmetijskega društva«, tajnik tolovadnega odseka, brat Peter Bevk s hčerko občinskega tajnika gđčno. Marico Kosmač.

— **Domžalci v Bukareštu.** Iz Domžal in okolice gre vsako leto nekaj deklet, izurjenih šivalk, pa tudi moških, v Bukarešt v razne slavnikaške tovarne. Tako delajo že skozi 25 let. Dasi se v verskem oziru zanje doslej v tujini ni moglo kaj storiti, so se vendar večinoma prav dobro držali. Prizadevanju vrlega Franca Habjana pa se je posrečilo letos od ondotnega škofa dobiti dovoljenje, da smejo Slovenci dvakrat na mesec pri službi božji slovenske pesmi prepevati, ki prav zelo ugajajo. Več še! Nek tamošnji duhovnik se je začel celo slovenščino učiti, da bo mogel slovensko spovedovati. Ljubezen sv. Cerkve je pač povsod enaka, splošna, katoliška! Vam pa, ljubljeni rojaki v Bukareštu, ključemo: Cast vam!

— **Prihodnje porotne obravnave v Trstu** se prično 14. junija t. l. Predsedoval bo predsednik deželnega sodišča Milovčič, namestniki: podpredsednik deželnega sodišča Perišič in deželnosodna svetnika Clarici in Minio.

— **Proti nemščini v Pragi.** Praški mestni svet je sklenil, da naprosi namestnika, naj pri nameščanju praškega župana opusti nemške stavke v svojem nagovoru, da bo celoten češki.

— **Število Slovencev, vpisanih na visokih šolah v Pragi,** po stanju koncem leta 1908, je 149 in sicer 111 pravnikov, 4 filozofi, 4 medicinci, 20 tehnikov, 8 trg. akademikov, 2 umet. akademika.

— **Obesil se je** 62-letni Još. Cingerle iz Št. Andraža, in sicer na drevo v Starogori. Pravijo, da ni bil pri čisti pameti.

— **Naši nasprotniki.** Slavno uredništvo »Slovenca«. Sklicujoč se na tiskovni zakon prosim, da objavite na istem mestu in v isti obliki v »Slovencu« glede na njegov članek »Naši nasprotniki« v št. 98 od 1. maja sledeči popravek: Ni res, da sem se po polomu pri občinskih volitvah javno tolažil takole: »Drugača ti klerikalci itak ne morejo narediti, kakor še šolsko premoženje nam bodo ugrabili, potem bo pa vsega konec. Res pa je, da sem pred volitvami rekel, da bi bilo pametno nekaj samostojnih in razsodnih mož poslati v občinski odbor, ki bodo pazili na to, da se ne bo ljudska šola in z njo Bitenčeva šolska ustanova s časom preselila v škofove zavode, kakor to žele nekateri kratkovidni ljudje. S posebnim spoštovanjem Josip Matjan, posestnik in krajni šolski nadzornik. Vižmarje, dne 9. maja 1909. — Dasi bi ta popravek, ker je nepravilen, vrgli lahko v koš, ga vendar prinašamo, da bodo naši čitatelji videli, kako šentviški liberalci v svojih popravkih sami sebe po zobeh tolčejo in še jasneje dokazujejo, kako delajo in govorijo. Pričakujemo, da bo Josip Matjan sedaj še povedal, kateri so tisti kratkovidni ljudje, ki hočejo v škofove zavode spraviti ljudsko šolo in z njo Bitenčevo šolsko ustanovo. Pričakujemo, da bo tudi povedal, kateri može v občinskem odboru so tako nesamostojni in nerazsodni, da ne bi mogli odvrniti tega. Tega seveda gospod krajni šolski nadzornik ne bo storil, ker ne bo mogel. Šentvidci bodo pa še jasneje spoznali, kaj so liberalci, in s kakšnim orožjem se bore proti poštenim in delavnim ljudem. V »Narodu« se je že opetovano očitalo možem v občinskem odboru, da so samo »kimovci«, ki ne znajo ne pisati in ne brati, sedaj se jim hoče očitati še kratkovidnost. Kmalu bomo prišli do tega, da bodo začeli liberalci pripovedovati, da so klerikalci že požrli Bitenčevo ustanovo. Le tako naprej! Ponovno vprašamo tukajšnji občinski odbor in krajni šolski svet, kaj pravita ona dva k temu? V krajnem šolskem svetu sedi tudi ta Josip Matjan.

— **V pokoj** je stopil učitelj ljudske šole na Proseku Josip K o r e n.

— **Sprejema dunajskih občinskih svetnikov v Sarajevu** in slavnosti, prirejenih gostom na čast, se ni udeležila duhovščina nobenega veroizpovedanja. Tako je bil sklenil sarajevski občinski svet. Ost tega sklepa je bila obrnjena proti katoliški duhovščini; seveda so pa morali postopati tudi z ostalo duhovščino enako.

— **Koliko stane vojska?** General v. Blume (»Militärpolitische Aufsätze«) pravi, da 13—16 milijonov mark na dan, torej 4680—5760 milijonov, okroglo 6 milijard mark na leto. Mobilizacija sama stane najmanj en četrtilijarde. General Jung (La guerre et la société) računa za mobilizacijo francoske armade 300 milijonov frankov. Rus Blah (»Vojska«) računa na dan 20 in pol milijona rubljev — pa tudi drugi avtorji smatrajo 20 milijonov na dan za minimum, to je 7 milijard na leto. Pri tem pa ni vračunana črna vojska.

— **V konkurzu** je trgovec Josip Ravnikar v Novem mestu.

— **Slovensko društvo »Lipa« v Zagrebu** je imelo v nedeljo, 2. t. m., redno glavno skupščino, kjer je bil izbran naslednji odbor: G. Samsa, predsednik, g. Globočnik, podpredsednik, g. Kozinc, tajnik, g. Bahčič, blagajnik, g. Podbevšek, knjižničar; gg. Dvoršak, Schweiger, Viptonič, Uršič, Potočar odborniki. Preglednikom računa bila sta izvoljena gg. Mervar in Kacijani. Društvo si je najelo sobo v Ilici 72, I. nadstr., kjer se vsprejemajo novi člani vsako nedeljo od 10. do 12. ure dopoldne in vsak četrtek od 8. do 10. ure zvečer. Tam naj se blagovoli tudi vplačevati članarina.

Štajerske novice.

— **Š Poslanec Roškar** je v državnem zboru vložil dne 11. maja predlog, s katerim zahteva od vlade denarne in druge podpore za pokončevanje gosonic v ljutomerskem okraju.

— **Š Volivna narobila 7. maja v Ptuj.** Kakor poroča »Arb.« se je dne 7. maja v Ptuj tako »volilo«, da bo prišlo več nemških nacionalcev pred sodnijo.

— **Š Trboveljska prem. družba** hoče navidezno biti nepristranska v narodnih prepirih, — kar bi bilo tudi po vsem umestno, ker so delojemalci, sosedni posestniki in sploh cel kraj, v katerem se vrši premogokop, popolnoma slovenski. Da bi se družba dobro razumela s prebivalstvom, treba je takega soglasja z njim, da ne najde nikjer ovir in nasprotstva! To je baše upravní svet na Dunaju že davno uvidel in baše tudi dal svojim uslužbencem potrebna navodila. Pa ti so drugega mnenja in se ne ravnaajo po sprejetih navodilih! Posebno je hrastniški ravnatelj gosp. Leiller udeležen pri vseh narodnih bojih in političnih akcijah, ki se vrše proti slovenskim domačinom. Za bližnje okrajno zastopniške volitve pridobil je s svojo nasilno agitacijo celo glas slovenske volivke, ki mu je izročila pooblastilo za volitev na njegovo vedno prigovarjanje, da ne bi izgubila dohodkov pri premogokopu. — Vprašamo torej z vso pravico, ali misli res trboveljska družba zlorabiti svoje podjetje za političen boj proti nam? Če že pošlje samo take uradnike k nam, ki so nam sovražnega političnega mišljenja in sejejo prepír pri nas, kjer živijo, — če že torej smejo osebno nastopiti kot naši zagrizeni sovražniki, — ali hoče res tudi dunajsko vodstvo nastopiti proti nam s tem, da pusti svojega ravnatelja agitirati proti slovenskemu prebivalstvu, voliti proti njemu v slučaju, v katerem bi sicer Slovenci imeli večino? Ali je centrala poslala v tak namen svojega ravnatelja, da tako opravlja njemu izročeni premogokop? Zakaj ne bi centrala delala na to, da se ugladijo razmere med premogokopno družbo in slovenskim prebivalstvom, ne z brezobzirnim bojem, ampak s poravnavo?! Ravno takega sporazumljenja bi bilo treba za južno železnico! Skoro na vsaki postaji so nastavljeni uradniki, ki ne razumejo slovenskega jezika ali ga nečejo razumeti ali se ga priučiti. Vkljub večletnemu službovanju se — ali vsled nesposobnosti ali iz nestrpnega nasprotstva — ne morejo razumeti z občinstvom, na škodo plačujočih potnikov. In železniško ravnateljstvo gleda mirno tako izzivanje, se ne ozira na potrebo znanja slovenskega jezika, pusti uradnike nastopiti pri vseh političnih bojih proti nam ter jih še pošilja voliti za družbo samo! — Ako se to ne izboljša, bomo našli tudi mi pot, po kateri se lahko vračajo taka nasprotstva!

— **Š Suspensiran** je železniški uradnik uradnik Hugo Slansky v Pesnici, ki je imel ob zadnji nesreči službo.

— **Š Ruška kočna na Pohorju** se je otvorila 13. maja.

— **Š Prijet tiček.** Dotični Rudolf Orešnik iz Ormoža, o katerem je poročal »Nar. Dn.«, da je v graškem društvu »Domovina« izmaknil blagajniško knjigo in na njo pobiral denarne vsote, je bil te dni na Dunaju aretiran. Blagajniško knjigo je pa pozabil v graški kavarni »International«, odkoder je prišla zopet v prave roke. Orešnik je ogoljufal razne ljudi za lepo vsoto.

Koroške novice.

— **k Celovski protestantje** so začeli za odpad od katoliške vere novoudu agitatirati. Posebno marljiv je pastro John, ki je v javnosti sicer miren, zato pa se

tembolj vriva v družinsko življenje, kjer zna posebno solarice navdušiti za čisti evangelij, da zlasti v meščanski šoli nagajajo tovarišicam, katerih stariši so dobri katoličani. Pred kratkim so poklicali na pomoč pastora Mahnera iz Maribora, ki je govoril o protestantizmu in nemštvu. Z znanim vsenemškim politikom, gimnazijskim profesorjem in verskim odpadnikom Angererjem sta šla misijonirat v Kožentavro. Ljudje pripovedujejo, da sta navdušeno govorila, čudijo se pa, da sme c. kr. profesor tako brez vseh ovir delati propagando za odpad od vere. Pri nas na Koroškem je pač ljudem, ki prisegajo na vsenemštvo, dovoljeno pač vse, kar se jim zljubi. V Celovcu je odpad od katoliške vere pretečeni teden 9 oseb, med njimi več revnih, kakor 76letni krojač Karl Mitschka in 25letna Fil. Antley, hčerka poštnega sluga, rojena pri Zidanem mostu. V Kožentavri je pristopilo k protestantizmu šest oseb in sicer dva gostilničarja, ena natakara, en puškar, en hlapec in inženir Vidra. Govori se, da pripravljajo v Borovljah večjo akcijo za odpad. Ne bo toliko škode, če odpadejo suhe veje; boljši ljudje jih bodo vsaj spoznali in se jih bodo znali zanaprej ogibati.

— **k Vojaškega beguna,** domobranca Jožefa Ibovnika, ki se mu ni ljubilo več služiti cesarju v Šmohoru, so prišli v Rožku in ga poslali vojaškemu postajnemu poveljstvu v Beljak.

— **k Vojaška slavnost v Naborjetu.** Sto let bo preteklo dne 17. t. m., odkar so pri Naborjetu po junaški borbi podlegli avstrijski vojaki premoči francoskih čet pod poveljstvom Evgena Beauharnais. Večina avstrijskih junakov je s poveljnikom Henslom vred padla. Ravnotako junaško se je branila avstrijska posadka na Predilu. V spomin na junaštvo avstrijskih Spartanecv pri Naborjetu in Predilu se bo obhajala stoletnica posebno slovesno. Dne 17. t. m. bo opravil mil. knez in škof krški, dr. Jožef Kahn, v Naborjetu pod milim nebom daritev sv. maše in drugi dan na Predilu mil. knez in nadškof goriški, dr. Fr. Sedej. Spored slavnosti, ki ji bo prisostvoval tudi poveljnik 3. armadnega zbora, feldcajgmojster Petiorek, bo zelo obsežen. Slavnostni govor bo imel korni poveljnik eksc. Petiorek. Da se stoletni jubilej proslavi na dostojen način, se je sestavil nalašč za to slavnostni odbor, ki bo vse potrebno oskrbel.

— **k Občni zbor društva za povzdigo tujskega prometa za Celovec in okolice** se je vršil v Celovcu v hotelu »Sandwirt« zadnji torek. Predsednik hotelir Lerch se je pritoževal nad pičlo udeležbo. Iz poročila blagajnika viteza pl. Hillingerja posnamemo, da ima društvo 980 K premoženja. Blagajnik se je pritoževal čez gostilne ob Vrbskem jezeru, da ne odgovarjajo časovnim zahtevam, pozabil je pa povedati, da tuje najbolj odganja nemško-narodna prenapetost nekaterih Celovčanov.

— **k Celovška mladina** je silno izprijena. Pri majnikovi pobožnosti, ki jo vodi naš rojak, g. dr. Zdešar iz reda oo. Lazaristov, se je vedel pred nekaj dnevi mlad fant tako nedostojno, da so morali ljudje poklicati redarja. — V cerkveno puščico pri stolni cerkvi je vlomil še mlad brezposeln delavec, pa ga je zasačil pri tem cerkvenik.

— **k Na Koroškem ob Beli se je pripetila nesreča.** Dva Goričana z Dol. Otlice nad Ajdovščino sta bila težko ranjena pri eksploziji dinamita, kjer delajo cesto, eden pa je bil ubit. Imena nam še niso znana. — Ob zaključku lista smo dobili poročilo, da je lahko ranjen podjetnik Vidmer, smrtnonevarno ranjen pa neki Franc Kenda.

Nemški cesar v Avstriji.

Sprejema cesarja Viljema in nemške cesarice v Pulju se je udeležila tudi nadvojvodinja Marija Jožefa. Ob pol 1. uri opoldne naznanijo strel, da so zagledali ladjad nemškega cesarja. Gromenje topov bojnih ladij in s trdnjave naznanja, da se pelje Viljem v Pulj. Pred vojnim arsenalom stoji častna stotinja mornarjev z mornariško godbo in častniki. Vreme, ki je bilo dopoldne krasno, se je poslabšalo. Na morskem obrežju je zbrana velika množica radovednežev. Ob tri četrt na 1. uro priplave ladjad »Hohenzollern« v vojno pristanišče. Nadvojvodinja Marija Jožefa, Montecuccoli, Hohenlohe, pl. Ripper, Potiorek, Manussi in Reinlein so se podali na ladjad nemškega cesarja. Ob pol štirih popoldne sta nemški cesar in cesarica obiskala nadvojvodinjo na ladjah »Phantasia«. Okolu 5. ure popoldne se je podal Viljem s spremstvom v Pulj. Ob tri četrt na pet se je odpeljal dvorni vlak iz Pulja proti Dunaju.

— **Nemška cesarska dvojica na potu skozi Ljubljano.**

Sinoči ob 10. uri 20 minut komaj slšno pripelje dvorni vlak nemškega cesarja in cesarico na južni kolodvor. Vlak je imel dva stroja in deset voz. Cesar in cesarica sta bila v tretjem in četrtem vozu zadnjega oddelka. Pri prelazu na Dunajski cesti je cesarica gledala pri oknu, toda v smeri proti sv. Krištofu. V vozu je imela

polno šopkov. Vozovi obeh Veličanstev so bili proti Ljubljani z zastori zagnjeni. Pred kolodvorom se je šele v zadnjem hipu nabralo precej radovednežev, večina Nemcev. Na peron ni smel razum varnostnega osloba in višjih zastopnikov mestne in državne policijske oblasti nihče. Za častnike je bilo dovoljenih le štiri legitimacije, za ljubljansko časopisje. Le tam je raznih uniform kar mrgolelo; le deželni predsednik baron Schwarz in njegovo uradništvo so bili civilno oblečeni. Govorilo se je, da cesar za nekaj trenutkov izstopi na peron, pa ta govorica je ostala govorica. Cesar je pri oknu gledal, pa ne proti Ljubljani, marveč je Ljubljani kazal hrbet. Kakih pet minut pred odhodom pa se cesar naenkrat prikaže v četrtem vozu odpredaj. Ta voz je bil ves razsvetljen; notri je sedelo na obeh straneh dvorno spremstvo cesarjevo; videlo se je lahko vsakega posameznika. V sredo te družbe sede torej cesar z belo kapico na glavi, a zopet hrbet obrnjen proti Ljubljani. Cesar se je jako živahno razgovarjal s svojim spremstvom, ki se je kazalo proti njemu kar najmanj prisiljeno. Ker je govoril na vse strani, se ga je večkrat prav lahko videlo v poln obraz. Izgleda izborno in je videti jako zabaven družabnik. Po 13 minutnem odmoru, torej ob 10:33 je dvorni vlak zopet ostavil Ljubljano. Predno je odpeljal, je cesar funkcionarjem na peronu prijazno salutiral. Komaj se je vlak pričel pomikati, se je nagloma vsula — ploha dežja.

Ljubljanske novice.

Ij Odlikovanje. Cesar je vojaškega superiorja 3. voj. zbora v Gradcu, č. g. Antona Jakliča imenoval za častnega kanonika ljubljanskega stolnega kapitelja.

Ij O razpuščenem veteranskem društvu razpošilja prejšnje poveljstvo članom naslednji letak: Visoko c. kr. ministrstvo za notranje zadeve zavrnilo je priziv poveljstva vojaškega veteranskega kora proti razpustu kora po c. kr. deželnem predsedstvu kranjskem. Poveljstvo vložilo prošnjo na Njegovu Veličanstvo presvetlega cesarja, da potom vladarske milosti dovoli nadaljni obstanek ljubljanskega veteranskega kora.

Ij Promenadni koncert »Slovenske Filharmonije« se vrši danes pred »Narodnim domom« in ne pred kavarno »Evropa«.

Ij Uvedba poste restante-službe na kolodvorskem poštнем uradu Ljubljana 2. S 1. rožnikom 1909 se uvede na kolodvorskem poštнем uradu Ljubljana 2 poste restante-služba za navadna in priporočena pisma, dopisnice in zalepke, tiskovine, vzorce, časnike in brzojavke. Od ostalih pošiljatev, naslovljenih: pošt_noležeče Ljubljana 2, bode dobili na tem uradu le avize, pošiljatve same se pa bodo hranile ter oddajale kakor doslej, na poštнем uradu Ljubljana 1.

Ij Gosp. Gorše je prodal svojo hišo na Marije Terezije cesti, v kateri je restavracija »Novi svet« gosp. Kokalju iz Kranja za 132.000 kron.

Ij Pobegnil je v torek od zgradbe Koželjeve hiše na Elizabetni cesti dne 15. junija 1888. v Kranju rojeni in tleka pristojni prisiljenec Peter Grohon. Navedenec je po poklicu pek in je še podvržen vojaški dolžnosti.

Ij Iz prvega nadstropja je skočil sinoči v hiralnici na ulico 85-letni hiralcec Štefan Zlasec. Predno je skočil, je pod okno nametal rjuhe, blazine in posteljno odejo. Starček je bil sicer nezavesten, a ni zabil vidnih poškodb.

Ij Promocija. Ivan Kobal, trgovski akademik v Pragi, je danes promoviral na Dunajskem vseučilišču doktorjem prava.

Ij Za in proti fesom. Včeraj je ravnatelj realke realčanom odvzel fese in jih konfisciral. Tudi na I. državni gimnaziji se pripravljajo, da fese prepovedo, dočim je na II. državni gimnaziji dovoljeno nositi fese.

Razne stvari.

Stesija zadel mrtvoud. Generala Stesija je zadel mrtvoud, ko je izvedel, da je car zavrnil njegovo prošnjo za pomilostenje.

Lopuchin obsojen. Lopuchin je obsojen v petletno prisilno delo. Ker je plemič, se razsodba predloži caru v potrdilo.

Fotografija kot naslov. Nedavno je oddal nekdo v Hamau-u na Nemškem dopisnico, ki je imela namesto naslova sliko. Pisana je bila dopisnica v esperantu, vendar besede »esperanto« ni bilo najti v cellem besedilu. Naslovljenec, ki je dopisnico pravilno prejel, je ruski zdravnik dr. Zamenhof v Varšavi, izumitelj esperanta, katerega sliko so na pošti spoznali.

Povodnji na Hrvaškem. Železniški promet na progi Gunja Savska obala je ustavljen radi povodnji za 16 dni.

Ulom v banko. Pri belem dnevu je vlomil v praško banko Fischl in Bondy na Pfikopih skozi okno in odnesel več denarja in pobegnil. Vlomilca, 31letnega Karola Kopecny iz Kolina, so prijeli.

Umor inženjerja Pudana. Policija je prišla 17letnega morilca peterburškega inženjerja Pudana. Morilec se zove Stepanov. Umoril je inženirja iz maščevanja, ker ni hotel dati njegovemu očetu dela.

Tri deklice zastrupljene. V Berlinu so se zadušile s plinom tri mlade služkinje.

Strah pred poroko. Takozvani »močni spol« postane v očigled poroke mnogokrat popolnoma »za nič« in marsikak »junak« jo pobriše celo še izpred oltarja. Nek Francoz piše o tem: Carlyle mnogo noči pred poroko ni mogel zatisniti očesa in zjutraj onega usodnega dne je bil tako potr, da je moral pokaditi tri smodke, da se je nekoliko zbral. Abraham Lincoln je imel prestati še hujše muke vsled strahu pred poroko. Ko ga je na potu k njegovi nevesti srečal nek prijatelj in ga vprašal, kam gre, je obupan odgovoril: »K vragu menda«. Princ Jurij Valeški, kasnejši kralj Jurij IV., je bil na dan poroke tako zbežan in obupan, da ni vedel, kaj čela. Iskal je tolažbe — v brandyu in se tako napil, da se je komaj še držal na nogah. Uboga nevesta! Nek Sonnemann iz Sandberga se je celo ustrelil iz strahu pred poroko in pustil lakonične vrstice: »Izvolil sem si lažji pot«. Nedavno je v Manchestru odgovoril nek ženini na usodno vprašanje poročujočega duhovnika: »Ne, ne, raje pobegnem!« in že je izginil skozi vrata. Te dni pa je v Bruslju nek Deneck, ki je prišel na civilni urad k poroki s svojo nevesto, odgovoril na isto vprašanje uradniku: »Premislil sem si, nočem se poročiti«. Toda njegova nevesta takih šal ni razumela — dala mu je gorko zaušnico, kateri so sledili krepki sunki in udarci njenih bratov. To je nesrečnika nagnilo, da si je še enkrat premislil in rekel: »Da«. Po poroki pa je moral takoj v bolnišnico, da si je opomogel od dobrot poročnega dne.

»Proletarec« v palači. Francoski minister Viviani, po »prepričanju« socialni demokrat, se je preselil v bivšo nadškofjsko palačo v Parizu. Samo za preuredbe se je izdalo 600.000 frankov — kajti za rdečega ministra ni kar tako kaj dobro. Potem pa s prstom kažejo na katoliške škofo, da ne hodi o bosih in ne stanejo v barakah! Ti rdečkarji komaj čakajo, da morajo splezati višje in se udajati lepemu življenju lenega buržuazijca. Le enkrat malo bližje pogledajte, kako žive razni ideci voditelji, pa boste hitro videli, kje so trojje doma!

Francoski vpliv na Angleškem. Angleži so znanj kot hudi starokopitneži; noben kulturni narod se ne oklepa tako krčevito starih tradicij, kakor ravno oni. Toda moderna sapa, ki veje k njim zlasti s Francoskega, je omajala in tudi že odnesla marsikaj tradicionalnega in prinesla novih običajev, ki pač niso vselej taki, da bi se jih rodoljubljen Anglež mogel veseliti. Tako so med drugim minuli časi, ko je Anglež mogel reči: »My house is my castle«, t. j. moja hiša — moj grad. Danes tudi angleški možje in žene boljših stanov prežive velik del dneva — in še večji del noči po raznih finih restavrantih in klubih. Zlasti pa se kaže francoski vpliv v pojemanju porok in rojstev. Leto za letom pada število porok in raste število onih družin, ki nimajo otrok, oziroma ki imajo le po enega ali največ dvoje otrok. V razmerju s prebivalstvom je padlo število porok v zadnjih dvajsetih letih za 17 odstotkov. Razporok je razmeroma malo, ker je to jako draga stvar in je angleški zakon v tem oziru zelo strog; kot razlog za razporoko velja namreč edino le prekršitev zakonske zvestobe — od strani moža tudi še pogoršane s surovostjo in grozovitostjo. Toliko lažje pa se doseže ločitev zakona; danes živi v Londonu 150.000 ločenih zakonskih parov, njih število se vsako leto zviša za 14.000. Kdor pa se je najpreje ločil, ne more v bodoče doseči razporoke, kajti kar stori po ločitvi, zakona ne tangira več. — Po tem soditi so Francozi Angležem veliko bolj nevarni, ko — Nemci.

Bolgarsko pokopališče v Carigradu. Celih 38 let je bolgarska naselbina v Carigradu prosila za lastno pokopališče, a zaman. Turška oblast jih je vedno zavrnila, in do zadnjega časa so Bolgare pokopavali na grškem pokopališču. Sedaj pa so Bolgari naenkrat dosegli, kar so tako želeli. Ob zadnjih carigradskih bojih za ustavo je bil ubit tudi nek bolgarski prostovoljec, ki se je boril na strani mladoturkov. To priliko je izrabila bolgarska naselbina in potom svojega poslaništva zopet prosila Porto za lastno pokopališče. In res, Ševket paša je takoj izdal naredbo, da se Bolgarom dá dovoljenje za lastno pokopališče, sultan Mohamed V. pa je naselbini celo daroval potrebno zemljišče.

Darovi.

Izkaz prispevkov za »Aliažev dom«. Od 1. do 12. maja so došli blagajništvu S. P. D. sledeči prispevki: a) slavni slovenski denarni zavodi: Okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki, Posojilnica v Kranjski gori po 50 K; Goriška ljudska

posojilnica 30 K; Hranilnica in posojilnica v Česnici, Okrajna posojilnica v Ormoži po 20 K; Kmetijsko društvo v Gorjah 10 kron; Hranilnica in posojilnica v Boljuncu 5 K; Hranilnica in posojilnica v Artičah 4 K; b) iz nabiralnikov: pri Belem volku 11 K; pri Jerneju 31 K; c) gg.: Josip Bolé v Reki, klub sloven. napred. dijakov v Celju po 50 K; dr. Karol Chodounsky v Pragi 40 K; Mat. Marinček, notar, 20 K; Lojzka Dolenčeva v Ajdovščini nabrala 20 K; Viljem Kosem, nabral 13 K 63 v.; I. Magdič 12 K; dijaki V. b. razreda c. kr. višje realke v Ljubljani nabrali 11 K; Fran Korošec, dr. Fran Kogoj, župnik Ludv. Škufca, R. Perušek, F. L. Popper v Chrudimu, dr. M. Murko v Gradcu po 10 K; A. Volk nabral pri Novem svetu 8 K; I. Rožun v Litiji 7 K; Ivan Lauter, policijski svetnik, Fran Bartol, drž. poslanec, Franc Pavšič, Fran Pavlin, Karol v. Schmoll na Dunaju po 5 K; Mattausch & Haneschka na Dunaju, Robert Koprinski v Požegi po 3 K; vesela družba Muzlovič na Šmarni gori 2 K 40 v.; Bogomir Trepečnik, Jurij Jakeli, Janko Svetlin, dr. Ožbold Ilavnik po 2 K; dr. J. Doljan in notar Završnik 4 krone; A. Gabrijelečič, L. Jutraš, Marija Novak, Jos. Weibl, Aug. Accetto, L. Jak, Jos. Ciuhla, O. Skušek, Tomo in Štefan Mencinger, Jak. Accetto, Jak. Miklavčič, dr. Jos. Lavrenčič, Ivan Steh, Fr. Šorn, M. Kuntarič v Požegi po 1 K; Jos. Šepetavec, trgovec v Idriji, nabral 56 K 50 v.; župnik Alojzij Cilenšek nabral 56 K 40 v.; gdč. Ančka Accetto nabrala 42 K 40 v. Skupaj 739 K 33 vinarjev. — Vsem darovalcem in nabiralcem najiskrenejša zahvala! — V Ljubljani, dne 12. maja 1909. A. Šusteršič, blagajnik S. P. D.

Telefonska in brzojavna poročila.

OŽJA VOLITEV V SPODNJEŠTAJERSKI SPLOŠNI SKUPINI MEST IN TRGOV.

Št. Jurij ob južni železnici. 14. maja. Socialni demokrat učitelj Hrovatek je dobil 24 glasov, nemški nacionalcec Kral 1 glas.

Braslovče. 14. maja. Hrovatek 23, Kral 1 glas.

Celje. 14. maja. Tu se vrše volitve do večera. Boj je hud. Nemški nacionalci delajo krčevito. Slovenci glasujejo za Hrovateka, ki bo skoro gotovo zmagal.

Maribor. 14. maja. Tu se volitev vrši do 8. ure zvečer. Izid bo znan še-le ponoči.

VLADA SE NI REŠILA.

Dunaj. 14. maja. Kljub temu, da je včeraj vlada v bosanskem odseku nekako zmagala, so v parlamentarnih krogih mnenja, da je dobila vendarle močan udarec, ker je morala delati z absentiranjem nekaterih odsekovih članov. Brez tega bi vlada bila gotovo propadla. Položaj vlade je zato jako težaven in splošno se priznava, da če se vlada rešiti, mora poizkusiti hitro dobiti od zbornice proračunski provizorij, potem pa poslati drž. zbor na počitnice. Niti govora ni o tem, da bi bili rešeni finančni načrti vlade, vsled opozicije agrarcev pa tudi ne bo spravila vlada pod streho rumunske trgovinske pogodbe.

Dunaj. 14. maja. Vlada stoji pred novo bitko. Dr. Šusteršič, dr. Laginja in tovariši so vložili nujni predlog, ki zahteva, naj pride v bosanskem odseku stavljena Vukovičeva resolucija v javno razpravo v državnem zboru. Predlagalci, cela »Slovanska Jednota« in socialni demokratje, računajo s tem, da Vukovičeva resolucija pri glasovanju v državnem zboru dobi, ako ne dvetretjinsko večino, pač pa navadno večino. Položaj je torej za vlado jako težaven, da, kritičen. Položaj je za vlado tudi radi tega jako neugoden, ker se je pojavil v poljskem klubu razkol, ki postaja vedno večji. Poljska Ljudska Stranka, katero vodi posl. Stapinski, je v poljskem klubu stopila v odločno opozicijo in se lahko zgodi, da v odločilnem trenutku zapusti poljski klub ter se pridruži »Slovanski Jednoti«.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj. 14. maja. Danes zbornica obravnava o nujnem predlogu za ustanovitve komisije, ki naj uredi pesne nasade. Nujnost je sprejeta in bo skoro sprejet tudi meritum. Nato pride na vrsto Masarykov predlog glede srbskega procesa v Zagrebu.

NEMŠKI CESAR IN CESARICA NA DUNAJU.

Dunaj. 14. maja. Danes ob 10. uri dopoldne se je pripeljal dvorni vlak nemškega cesarja in cesarice na Dunaj. Na kolodvoru je nemško cesarsko dvojico pričakoval cesar z nadvojvodi in nadvojvodinjami. Navzoča sta bila saški in bavorski poslanik, nemška kolonija itd. Nemški poslanik se je nemški cesarji dvojici peljal nasproti do Badena. Cesarja sta se prisrčno pozdravila. Naš cesar je nemški cesarici poljubil roko, nakar sta se cesarja trikrat poljubila. Po pozdravu nadvojvodinj in nadvojvod je korakala nemška cesarska dvojica mimo častne straže, nakar je pozdravljala gosta dunajski župan dr.

Lueger z govorom, v katerem je povdarjal veselje dunajskega prebivalstva, da se je izkazala Nemčija Avstriji kot »zvesta zaveznica« ter je izražal veselje, da je nemška cesarska dvojica obiskala Dunaj. Nato sta se gosta v spremstvu našega cesarja, nadvojvodinj in nadvojvodov odpeljala na dvor. Po ulicah je stalo v špalirju dunajsko vojaštvo, vojaške godbe so svirale. Cesarja sta se peljala skupaj, nemška cesarica v vozu z nadvojvodinjo Marijo Anunciato. Za vojaškimi špalirji je stalo na tisoče ljudstva, ki je vladarjema do dvora prirejalo bučne ovacije. Ceste so bile izredno bogato okrašene. Pred dvorom je bil oder za mestni zastop, ki je cesarja burno aklamiral. Na dvoru so cesarsko dvojico sprejeli zunanji minister Aehrenthal, ministrska predsednika z ministri. Gosta sta se izrazila jako pohvalno o res velikanskem sprejemu, ki ima demonstrativno ozadje za utrditev avstrijsko-nemške zveze.

Dunaj. 14. maja. Nemškonacionalna zveza drž. zbora je danes povodom dohoda nemškega cesarja na Dunaj imela izredno sejo. Sylvester je proslavljaj »zvestobo Nemčije, ki se je pokazala v zadnji vojni nevarnosti« ter je izročal pozdrave nemškemu gostu z željo, da bi nemško-avstrijska zveza neraztrgana trajala dalje.

WECKERLE KONFERIRA Z AEHRENTHALOM.

Dunaj. 14. maja. Ogrski ministrski predsednik Weckerle je imel včeraj ves dan konference z avstro-ogrskim zunanjim ministrom Aehrenthalom.

STAVKA NATAKARJEV V BUDIMPEŠTI.

Budimpešta. 14. maja. Natakarji so sklenili, da prično jutri stavkati.

KOPRSKO SLOVENSKO UČITELJIŠČE PRIDE V GORICO.

Trst. 14. maja. Potrjuje se vest, da se je osrednja vlada končno odločila, da premešči slovenske sporednice koprškega učiteljišča v Gorico.

SAMOUOMOR FINANČNEGA STRAŽNIKA.

Trst. 14. maja. O polnoči se je v vojašnici finančne straže na Campo Marzio iz neznanega razloga ustrelil 28 let stari finančni stražnik Anton Kovačič.

STAVKA POŠTNIH URADNIKOV NA FRANCOSKEM SE NADALJUJE.

Pariz. 14. maja. Ponoči so imeli stavkujoči poštni in brzojavni uradniki shod na katerem so sklenili, da je dolžnost vsakega uradnika do skrajnosti vztrajati v stavki.

USPEH PERZIJSKIH REVOLUCIJO-NARJEV.

Teheran. 14. maja. Revolucionarji so zavzeli največji perzijski arzenal orožja v Hamadanu. Šahu je s tem onemogočen glavni vir orožja in streliva.

Rogaški ,Styria=vrelec,

Zdravilna voda proti Zdravniško oteklini v želodcu in priporočena! krčem, Brighthovemu vnetju ledvic, katarom zdravilni v grlu in krhlju, v želodcu in črevih, diatezi, zaprtju, nčinki! M 7146-1 boleznih na jetrih itd.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 14. maja.

Pšenica za maj	14 12
Pšenica za oktober 1. 1909.	11 95
Rž za oktober 1. 1909.	9 43
Oves za oktober	7 48
Koruzza za maj 1. 1909.	7 47

Efektiv: 15 dražje.

Meteorološko poročilo.

Vlšina n. morjem 306,2 m, sred. zračni tlak 736,0 mm.

Dne	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Veetrovi	Nebo	Puščica v 24 urah
13	9. zveč.	733 1	14 8	brezvetr.	oblačno	
14	7. zjutr.	32 0	13 6			1 1
	2. pop	31 5	16 4	sr. szah	skoro obl.	

Srednja včerašnja temp. 15 6°, norm. 13 8°.

Stanovanje za avgustov termin

obstoječe iz najmanj 4 sob, 1 kabineta, modernih pritliklin in, če mogoče, uporabo vrta, se išče. — Ponudbe z natančnim popisom in zahtevami najemnine na upravništvo »Slovenca«. 1284 6-1

Lepe rake

kupuje po najvišjih cenah **F. KOLLMANN** „Zum roten Krebs“, Gradec, Sackstrasse 12. 1323 2-1

Proi kranjski pogrebni zavod

Ljubljana, Franciškanske ulice št. 10.

Ustanovljen leta 1868.

Telefon št. 97.

FR. DOBERLET

Prevzamejo se pogrebi, prevažanje
z vozom in po železnici in oskr-
bujejo se tudi pogrebov se tiče stvari
v Ljubljani po najnižjih cenah.

Imitovane kovinskolesne krste lastnega izdelka.
Velika zaloga kovinskih kret v vseh velikostih
s primerno opremo. Oskrbujejo se sveži in suhi
cvetlični venzi s primernimi trakovi z napi-
som in brez napisa. 1047 13-1

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laško priporoča svoje izborno pivo.

Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko). — Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

Posiljatelj na dom sprejema restavracija „Narodnega doma“ g. Kržlšnik. (Telefon št. 82.)

1361 Zahvala.

Povodom tako nenadne, pretužne iz-
gube našega iskreno ljubljenega, nepo-
zabnega soproga oziroma očeta, brata in
strica, gospoda

Konrada Štefan-a

kustosa c. kr. licealne knjižnice

nam je došlo toliko dokazov iskrenega
in odkritega sočutja, da se čutimo dolžne,
izreči zanje kakor tudi za mnoge, krasne
darovane vence in številno spremstvo pri
pogrebu vsem dragim prijateljem in znani-
cem svojo najtoplejšo zahvalo.

Ljubljana, 14. maja 1909.

Gleboho žalujoči ostali.

Zelo ugodna prilika!!!

Prodajam prostovoljno

1313 5-1

žago in mlin

na potoku 5 minut daleč od izliva v Savo. Cesta
je zraven, kolodvor Zidan most 1 uro pospota, trg
Radeče pol ure oddaljen. V kratkem ima biti žele-
zniška postaja tudi tukaj na mestu. Izvrstna lega
tudi za večje podjetje s pomočjo elektrike. Cena
prav nizka. Slovenci, ki se zavedate, kake veljave
je dandanes vodna moč in ugodna krajevna lega,
pridite, sicer bo tujec porabil pričujočo ugodno
priliko! Prodajam tudi pripadajoče posestvo:
njive, gozd, travnik in vinograd. Več pove Ant.
Podlipnik, Loka pri Zidanem mostu, Stajersko.

IVAN PENGOV

podobar, izdelovatelj oltarjev, itd.,

naznanja prečistili duhovščini, cerkvenim
predstojnikom in dobrotnikom, da je
prevzel znano podobarsko delavnico
umrlega g. Ant. Revšeka, Kolo-
dvorske ulice št. 20.

Priporočam se in zagotavljam, da
bodem vestno izvrševal svoj poklic in
prosim za zaupanje. Tekom 10letnega
praktičnega dela pri ranjku g. Rovšku
pridobil sem si toliko spretnosti, da se
bode v prihodnje ravno tako solidno in
kolikor mogoče po nizki ceni izdelovalo,
kakor se je dosedaj. 3438 52-7

Dobrega, pridnega in poštenega

žagarja

išče g. Ignacij Bajželj, Kamna gorica.
Vstop takoj. 1346 3-1

Mladenec

dovršil izpit za srednje šole, bi
mogel vsi manjša dela pri kaki
posojilnici. Blagohotne ponudbe je
nasloviti: Franc Kupljen v Hla-
poncih 24, p. Radenci. 1339 2-1

Sobno slikarska in pleskarska turdka

Speletič & Remžgar, Ljubljana, Rimska cesta 16

se priporoča glavnemu občinstvu za vse v to stroko
spadajoča dela v Ljubljani kakor tudi na deželi.

Delo solidno. Cene primerne.

920 (1)

Nižje-avstr. zdravniška zbornica

Je v letu 1899 doposlala c. kr. notranjemu mini-
sterstvu vlogo, v kateri navaja, da so dognale
opetovane kemične preiskave Serravallovega
kina-vina, da vsebuje mesto naznanjenih 0.4%
železo-oksida le 0.001 do 0.006%, to je ne več kot
navadno vino. („Wiener Allg. Zeitg.“ 4. junija 1899.)

Železnato vino lekarja Piccoli-ja v Ljubljani

vsebuje natančno množino železa, ki se mora po določilih
o zdravlilih dovajati bolnemu organizmu. Pollit. stekl. 2 K.

1335 Proda se 3-1

BARAKA

stoječa na Ribjem trgu, da
se takoj odstrani. Poizve se
v M. Črnetovi mesnici na
Francovem nabrežju 7.

APNO

vsakih štirinajst dni, se
dobiva pri kamnoseku
ALOJZIJU VODNIKU
Ljubljana, Kolodvorske ul. 32

z lastnih kamenolomov. Na deželo se
razpošilja tudi cele vagone. 1154 6-1

Krasno

pomladansko zalogo
modnega blaga za
gospode in dame

„ priporoču „

Engelbert Škušek

Ljubljana, Mestni trg 19

2710 (45)

Krasna birmanska darila

priporoča po jako
znižanih cenah

H. Suttner Ljubljana, Glavni trg
nasproti rotovža.

1351 6-1

Cenik na razpolago!

Podružnice Spljet, Celovec

- in Trst -
- Delniška glavica -
- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na te-
koči račun ter je obrestuje po čistih 4 1/2 %
priporoča promese na 3 % zem. kred. srečke II. a K 5.50, Zrebanje 5. maja glav. dob. K 60.000
3 % „ „ „ I. a „ 4.50, „ 15. maja „ „ „ 90.000 4 % og. hipot. srečke a K 4. — Zrebanje 15. maja glav. dob. K 70.000
og. premijske srečke polovice a K 7. — 15. maja „ „ K 200.000

Podružnice Spljet, Celovec

- in Trst -
- Rezervni fond -
- K 300.000. -

Ustanovljena
leta 1854.

Prva domača slovenska pivovarna

Telefon
št. 210.

G. AUER-jevih dedičev

Ljubljana, Wolfve ulice št. 12, Ljubljana

2549 52-8

Priporoča glavnemu občinstvu in spošto-
vanim gostilničarjem svoje izborna

marčno pivo v sodcih in
steklenicah

Za birmance primerna darila!

Za dečke: črne in modre obleke.

Za deklice: bele obleke.

::: Obleke so v zalogi v vseh novih barvah in kroju najfinejše izvršitve po jako nizkih cenah. :::

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg 5.

Stavbišča v Spodnji Šiški.

Na 28 stavbnih parcel razdeljeno, okoli 4 1/2 oral mereče posestvo

je naprodaj

skupno ali posamezne parcele.

Stavbišča leže na najugodnejšem kraju ob treh cestah nekako v sredi med bodočimi delavnicami državne železnice, novo ljudsko šolo in občinsko hišo spodnješiško. — Ker je posestvo neobremenjeno, se izvrši prenos lastninske pravice v najkrajšem času in se lahko takoj prične s stavbo.

Vpraša se v pisarni Viktorja Rohrmanna v Ljubljani, na Sv. Petra nasipu št. 27. Ondot se proda tudi 10 oken dolg

1325 4-1

kozolec

**Otvoritev
slovenskega
optičnega
zavoda.**

Usojam si slav. občinstvu vljudo naznanjati, da sem otvoril
v Šelenburgovih ulicah šte. 1

optični zavod

kjer bom imel v veliki izbiri razna očala, ščipalce, daljnogledje in sploh vse predmete te stroke. — Kot edini izprašani slovenski optik v Ljubljani, mi bode mogoče ustrezati slav. občinstvu z vsemi potrebnimi očali

po zdravniških predpisih.

Priporočam se najtopleje za mnogobrojna naročila z vsem spoštovanjem

Dragotin Jurman

izprašan optik.

1324 3-1

Razpis.

1318 3-1

Za zgradbo okrajnih cest Vrzenec—Sv. Jošt in Polhovgradec—Zalog v cestnem okraju Vrhnika na 77500 odnosno 54300 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potojne javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna ali z napovedbo pavšalne svote naj se predlože do

24. maja t. l. ob 12. uri opoldne

podpisaniemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečatenih z nadpisom:

„Ponudba za prevzete gradbe Vrzenec—Sv. Jošt in Polhovgradec—Zalog“.

Ponudbi mora biti dodana izredna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsebini in da se jim brezpogojno vkloni.

Razen tega je dodati kot vadij še 50% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnih varnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbenih cen, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled pri deželnem stavbnem uradu ob vodnih uradnih urah.

Od deželnega odbora kranjskega.

Ljubljana, dne 7. maja 1909.

Waffenrad

avstrijske družbe za izdelovanje orožja, Steyr

Vporabni in luksuz-stroji za
gospode in dame, službena
kolesa za urade in vojaštvo,
:: 1228 kolesa za dirke. 2-1 ::

najboljše
kolo
monarhije.

Zastopnik: Ivan Jax in sin, Ljubljana.

Ilustrovani cenik za leto 1909 zastoj in franko.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporoča sledeče knjige:

Wallace-Podravski, Ben-Hur. Roman iz časov Kristusovih. Vez. K 4-50.

Ljudska knjižica:

1. zvezek: Znamenje štirih. Londonska povest. K —'60.
2. zvezek: Dostál, Darovana. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. K —'60.
3. zvezek: Sienkiewicz, Jernač Zmagovač. Povest. — Achtleitner, med plazovi. K —'60.
4. zvezek: Detela dr., Malo življenje. Povest. K 1—, vez. v platno K 1'60.
5. zvezek: Zadnja kmečka vojska. Zgodovinska povest iz leta 1573. K 1'60, v platno vez. K 2'60.
6. zvezek: Finžgar, Gozdarjev sin. Povest. K —'20.
7. zvezek: Detela dr., Prihajač. Povest. K —'90, vez. v platno K 1'70.
8. zvezek: Pasjeglavci. Zgodovinska povest iz Kristusove legende. K 2'20, vezana v platno K 3'20.

Spillmanove povesti:

1. zvezek: Ljubite svoje sovražnike! Povest iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji. II. natis. K —'40, karton K —'60.
2. zvezek: Maron, krščanski deček iz Libanona. Povest iz časov zadnjega velikega pregonjanja po Druzili. K —'40, karton K —'60.
3. zvezek: Marijina otroka. Povest iz kavkaških gor. K —'40, karton K —'60.
4. zvezek: Praski Judek. Povest. II. natis. K —'40, karton K —'60.
5. zvezek: Ujetnik morskoga roparja. Povest. K —'40, karton K —'60.
6. zvezek: Arumugam, sin indijskega kneza. Povest. K —'40, karton K —'60.
7. zvezek: Sultanovi sužnji. Carigradska povest. K —'60, karton K —'80.
8. zvezek: Tri indijske povesti. K —'60, karton K —'80.
9. zvezek: Kraljičin nečak. Zgodovinska povest iz japonskih misijonov. K —'60, karton K —'80.
10. zvezek: Zvesti sin. Povest za vladjo Akbarja Velikega. K —'40, karton K —'60.
11. zvezek: Rdeča in bela vrtnica. K —'40, karton K 60.
12. zvezek: Korejska brata. Črtica iz misijonov v Koreji. K —'60, karton K —'80.
13. zvezek: Boj in zmaga. Povest iz Anama. K —'60, karton K —'80.

14. zvezek: Prisega huronskega glavarja. Povest iz starejše misijonske zgodovine kanadske. K —'60, karton K —'80.
15. zvezek: Angel sužnje. Brazilska povest. K —'40, karton K —'60.
16. zvezek: Zlatokopi. Povest iz misijonskega potovanja po Alaski. K —'60, kart. K —'80.
17. zvezek: Prvič med Indijanci ali vojnja v Nikaraguo. K —'60, karton K —'80.

Jurčičevi zbrani spisi:

1. zvezek: Deseti brat. Roman.
2. zvezek: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. II. Spomini na deda. Pravljice in povesti iz slovenskega naroda. III. Jesensko noč med slovenskimi polharji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovenca ali črtice iz mojega življenja.
3. zvezek: I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrbani Smukova ženitev. Humoristična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — IV. Kozlovska sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.
4. zvezek: I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojine. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klosterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.
5. zvezek: I. Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški valpet. Povest. — III. Sin kmetškega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest.
6. zvezek: I. sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Telčica pečenka. Obraz iz našega mestnega življenja. — IV. Bojmi se te. Zgodovinska povest. — V. Ponarejeni bankovci. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Crta iz življenja političnega agitatorja.
9. zvezek: I. Doktor Zober. Izviren roman. — II. Med dvema stoloma. Izviren roman.
11. zvezek: I. Tugomer. Tragedija. — II. Berite Novice! Vesela igra. — III. Veronika Deseniška. Tragedija. — IV. Pripovedne pesmi.

Cena: broš. á K 1'20, eleg. vez. á K 2—.

Andrejčkovoga Jožeta spisi:

1. zvezek: Črtice iz življenja na kmetih. 30 v.
 2. zvezek: Matevž Klander. — Spiritus familiaris. — Zgodovina motniškega polja. — Gregelj Koščenina. 30 v.
 3. zvezek: Amerika, ali povsod dobro — doma najbolje. 30 v.
 4. zvezek: Popotni listi. — Cesar Jožef v Krašnji. — Nočni sprehod. — Popotniki v arabski puščavi. — Spomin na Dubrovnik. — Damberski zvon. 90 v.
 5. zvezek: Žalost in veselje. 30 v.
 6. zvezek: Nekaj iz ruske zgodovine. — Vojniška republika zaporoških kozakov. 30 v.
 7. zvezek: Bojza kazen. — Plavec na Savini. — Čudovita zmaga. 30 v.
 8. zvezek: Emanek, lovčev sin. — Berač. 30 v.
- Gregorčič, Poezije.**
— Isto, II. K 2—, vez. K 3'20.
— Isto, III. K 2—, vez. K 4—.
— Isto, IV. K 2'70, vez. K 3'20.
- Kocijančič-Svave, Podučne povesti.** 80 v. — 26 povesti za mlade ljudi. V bohoričici tiskano. 40 v.
- Kočevar, Mlinarjev Janez.** Slovenski junak ali uplemenitba Teharčanov. Povest. 80 v.
- Cigler, Deteljica ali življenje treh kranjskih bratov francoskih vojakov.** K —'60.
- Kortonica, koroska deklica. Povest, K —'60.
- Križič, Angelček, otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.** Tečaj II.—XV. kart. á K —'80.
- Vrtec. Casopis s podobami za slovensko mladino. Letniki 95, 96, 97, 05, 06, 07, kart. á K 4.
- Zgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva. I.—III. del á 60 v., kart. 80 v.
- Nedolžnim srcem. Pesmi s slikami, vez. K 1'45, kart. K 1'20.
- Sveta Germana, izgled krščanske potrpežljivosti, 20 vinarjev.
- Šmid Kristof, Roza jelodvorska.** Lepa povest za mladino. S 6 podobami, vez. 2 K.
- Mladi samotar. Povest, 30 v., kart. 50 v.
- Timotej in Filemon. Povest krščanskih dvojčkov, 40 v., kart. 60 v.
- Nedolžnost, pregonjana in povelšana. Povest. 60 v.
- Evstahij. Povest. 40 v., kart. 60 v.
- Genovefa. Povest iz starih časov. 40 v., kart. 60 v.
- Genovefa. Povest. (Silvester) 40 v.
- Dve povesti: Golobček, Kanarček. 30 v., kart. 50 v.
- 100 majhnih pripovedek za mladino. vezana 80 v.

- Cvetina Borogradska. Povest. 80 v.
- Tomšič, Vrtec.** Casopis s podobami za slovensko mladino. Letniki 1889, 1890, kart. á K 4—.
- Zakrajšek, Ogljenica ali hudobija in nedolžnost.** Povest. 60 v., kart. 80 v.
- Malavašič F., Oče naš.** Povest za mladino in ljudstvo. K 1'70.
- Mati božja dobrega sveta ali bratovska ljubezen.** Povest iz časov turških bojev koncem XVI. stoletja. 80 v.
- Slovenski A. B. C.** v koloriranih podobah s pesmicami. Priporočljiva knjiga otrokom v zabavo in za početni nauk v branju. 80 v., trdo vez. K 1'20.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: Bourget. Razporoka. Roman. K2—, vez. K 3—.
2. zvezek: Turgenjev, Stepni kralj Lear. Povest. — Stepnjak, Hiša ob Volgi. K 1'20, vez. K 2'20.
3. zvezek: Prus (Alex. Glowacki), Straža. Povest. K 2'40, vez. K 3'40.
4. zvezek: Ponižani in razžaljeni. Roman. Broširano K 3—, vez. K 4'20.
5. zvezek: Sevcenko-Abram. Kobzar. Izbrane lirčne in pripovedne pesmi z zgodovinskim uvodom Ukrajine in pesnikovim življenjepisom. Broš. K 2'40, vez. K 3'60.
6. zvezek: Cuampol-Levstik, Mož Simone. Broš. K 1'90, vez. K 3—.
7. zvezek: Sevcenko-Abram, Kobzar II. del Hajdamaki. Poem z zgodovinskim uvodom o Hajdamasčini. Broš. K 1'50.
6. in 7. zvezek skupno broš. K 3'40, vez. K 4'50.
- Sienkiewicz, Potop.** Zgodovinski roman. I. in II. del. Broš. K 6'40, vez. K 9'20.
- Križarji. Zgodovinski roman v štirih delih. Broš. K 5'20, vez. K 7'30.
- Z ognjem in mečem. Historičen roman, 4 deli. Broš. K 4'50, vez. K 6'50.
- Rodbina Polaneških. Roman, 3 zvezki. Broš. K 10—, vez. v 2 zv. K 12'60.
- Mali vitez, Pan Volodijevski. Zgodovinski roman, 3 zvezki. Broš. K 7—, vez. K 8'40.
- Medved, Poezije.** I. del. Broš. K 3'80, vezano K 5—.
- II. del. Broš. K 4—, elegant. vez. K 5'40.
- Sardenko Silvin, Roma.** Poezije. Broš. K 2—, elegantno vez. K 3'20.
- V mladem jutru. Poezije. Broš. K 1'50, vez. K 2'20.
- Prešerna Franceta, Poezije.** Uredil L. Pintar. Broš. K 1—, vez. K 1'40.